

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

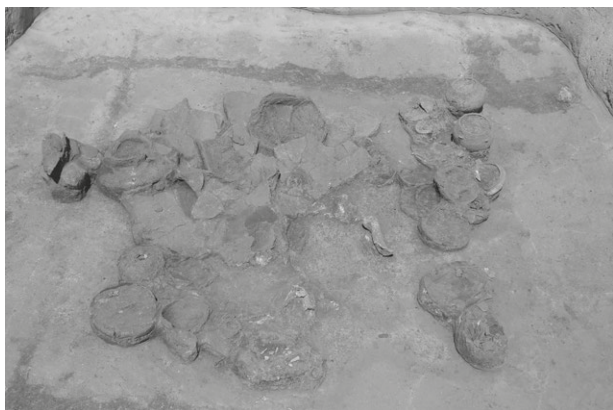
Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

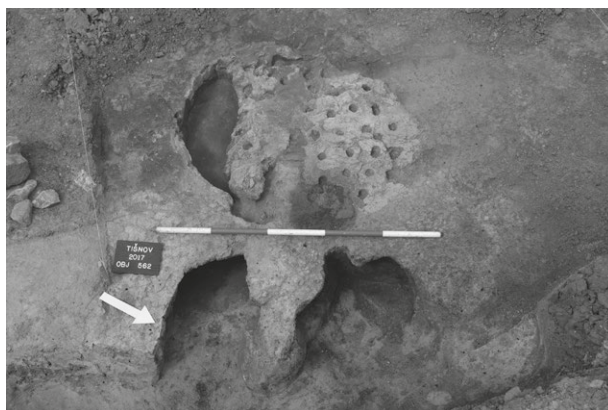
ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Obr. 9. Seloutky, okr. Prostějov, „Na Šťastných“. Komorový hrob č. 4/2017.

Abb. 9. Seloutky, Bez. Prostějov, „Na Šťastných“. Kammergrab Nr. 4/2017.

Obr. 10. Tišnov (okr. Brno-venkov), Dlouhá ulice. Latěnská hrnčířská pec.

Abb. 10. Tišnov (okr. Brno-venkov), Dlouhá Straße. Latènezeitlicher Töpferofen.

TIŠNOV (OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Dlouhá. Doba halštatská, doba latěnská. Sídliště. Záchranný výzkum.

V červnu roku 2017 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum na pozemcích p. č. 2466/117, 2466/194, 2466/289, 2466/608 a 2795 přiléhajících k jihozápadní straně jihovýchodního konce ulice Dlouhá v souvislosti s výstavbou nového bloku bytových domů (viz oddíl Neolit v tomto čísle).

Těžiště osídlení dotčeného prostoru spadalo do doby halštatské. Odkryty byly mimo jiné základy dvou chat s podlahou zapuštěnou pod úroveň terénu. V jedné z nich byly zachyceny pozůstatky po zpracovávání jantarové suroviny.

Nově bylo prokázáno využívání místa také v době latěnské. Uvedenou komponentu zastupují pozůstatky dvou nadzemních kúlových staveb a především jedna hrnčířská pec s předpeční jámou (obr. 10). Jednalo se o dvoukomorovou vertikální pec s perforovaným roštem podepřeným parciální příčkou a se dvěma paralelními topnými kanály. Rošt tvořila vodorovná deska o síle cca 10 cm, opatřená průduchy o průměru od 3 do 5 cm uspořádanými do koncentrických kruhů.

Michal Přichystal

Resumé

Tišnov (Bez. Brno-venkov), Dlouhá Straße. Bei der Rettungsgrabung in der Dlouhá Straße wurden die Siedlungen aus der Hallstatt- und Latènezeit entdeckt. Ein latènezeitlicher Töpferofen wurde hier unter anderem gefunden.

TROUBSKO (OKR. BRNO-VENKOV)

„Horní louky“. Časná doba latěnská. Kostrový hrob. Záchranný výzkum.

V roce 2017 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranné výzkumy na pozemcích p. č. 1289/19, 1289/20, 1289/21, 1289/22, 1289/23, 1289/24, 1289/26, 1289/27, 1289/65, 1289/70, 1289/72, 1289/83 a 1289/84 v trati „Horní louky“ v souvislosti s výstavbou obslužné komunikace a objektů pro výrobu a podnikání (viz oddíly Neolit, Eneolit a Doba bronzová v tomto čísle).

Při strojní skrývce nadloží ve východním úseku lokality (pozemek p. č. 1289/27) byla na rozhraní ornice a podložní spraše zachycena lidská kostra. Ačkoliv byly dolní končetiny z větší části zničeny bagrem a na zbytku se značně podepsala dřívější orba, bylo možné určit, že skelet byl původně umístěn v natažené pozici na zádech a s rukama podél těla. Hlava směřovala k jihovýchodu. Přibližně uprostřed hrudníku se nacházela malá bronzová spona s patkou v podobě stylizované ptačí hlavy, která odpovídá typu Binding 23 (Binding 1993, 40–41, Liste 26), respektive variantě Speikern (Dehn, Stöllner 1996, 11–15, list 1b) a kterou lze datovat do časně latěnské. Dosud jediná známá moravská analogie pochází z centrální části hradiska Ježkovice – Černov (Čižmář 2007, 275, obr. 3: 1).

Michal Přichystal

Literatura

Binding, U. 1993: *Studien zu den figürlichen Fibeln der Frühlatènezeit.* Universitätsforschungen zur prähistorischen Archäologie 16. Bonn: Dr. Rudolf Habelt GmbH.

Čizmář, M. 2007: Tři časně laténské nálezy z Moravy. Ke kontaktům Moravy s Podunajím ve stupni LT A. *Archeologické výzkumy v jižních Čechách* 20, 275–281.

Dehn, W., Stöllner, T. 1996: Fußpaukenfibel und Drahtfibel (Marzabottofibel) – ein Beitrag zum kulturhistorischen Verständnis des 5. Jh. in Mitteleuropa. In: T. Stöllner (Hrsg.): *Europa celtica. Untersuchungen zur Hallstatt- und Latènekultur*. Veröffentlichungen des Vorgeschichtlichen Seminars Marburg, Sonderband 12. Espelkamp: Verlag Marie Leidorf GmbH, 1–54.

Resumé

Troubsko (Bez. Brno-venkov), Flur „Horní louky“. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Horní louky“ wurde die frühlatènezeitliche Skelettbestattung entdeckt.

UHERSKÉ HRADIŠTĚ (K. Ú. JAROŠOV U UHERSKÉHO HRADIŠTĚ, OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Za humny“, „Odlučí“. Pozdní doba halštatská, pozdní doba laténská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Lokalizace podle GPS souřadnice středu lokality:
49°5'13.61"S; 17°30'30.21"V

V roce 2017 proběhl v souvislosti s výstavbou vozovky a zasíťování pro novou ulici rodinných domů archeologický výzkum na katastru Jarošova u Uherského Hradiště. Zkoumaná lokalita Jarošov – „Za humny“ nebo také „Odlučí“ se nachází na levém břehu řeky Moravy cca 4 km severovýchodně od centra Uherského Hradiště. Podrobněji k přírodnímu zázemí lokality a metodice výzkumu viz oddíl Doba bronzová v tomto čísle. Záchraným archeologickým výzkumem byla objevena nová polykulturní lokalita osídlená v mladší době kamenné, pozdní době bronzové, době železné a zřejmě i v raném středověku. Nejvíce archeologických situací i nálezů však pochází z pozdní doby halštatské. Z této epochy se na lokalitě dochovalo kromě kulturní vrstvy především obrovské množství kůlových jamek (několik set) tvořících převážně chaotické shluky. V několika případech se však podařilo zrekonstruovat i hypotetické nadzemní konstrukce. Z funkčně klasifikovatelných objektů lze zmínit zemnici o rozměrech 240 × 170 × 28 cm a torzo pece (obr. 11) s bází vyloženou kameny. Charakter odkrytých situací odpovídá našim dosavadním poznatkům o podobě nížinných pozdně halštatských sídlišť na Moravě (cf. Červená, Hrubý, 2016 s další literaturou). Kromě keramického materiálu, zvířecích kostí

a mazanice, reprezentuje toto období ještě nález poloviny skleněného korálu žluté barvy zdobeného oky z modrého a bílého skla. Z výzkumu kulturní vrstvy pochází také několik zlomků grafitové keramiky datovatelné do pozdní doby laténské (LT C – LT D).

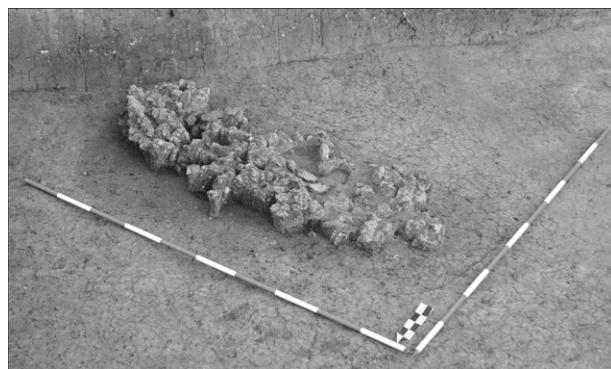
Jaroslav Bartík, Tomáš Chrástek

Literatura

Červená, K., Hrubý, P. 2016: Sídliště z mladší a pozdní doby halštatské u Lažinek (kraj Vysočina). *Studia archaeologica Brunensia* 21(1), 71–112.

Resumé

Uherské Hradiště (Jarošov u Uherského Hradiště Cadaster., Uherské Hradiště District), „Za humny“, „Odlučí“. Settlement. Late Hallstatt Age, Late La Tène period. Rescue Excavation.

Obr. 11. Uherské Hradiště, k. ú. Jarošov u Uherského Hradiště, „Odlučí“. Pohled na destrukci pece před exkavací. Foto J. Bartík.

Fig. 11. Uherské Hradiště, k. ú. Jarošov u Uherského Hradiště, „Odlučí“. View on the destruction of furnace before exkavation. Photo by J. Bartík.